

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา

สรุปผล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา

1.1 ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของหลักสูตรท้องถิ่น

1.3 ผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น

1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา

1.3.2 ผลการปฏิบัติงานการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา

1.3.3 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียน โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา

2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา ตามรายละเอียดดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา

2.2 ผลการประเมินการปฏิบัติงานการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา

2.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียน โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 37 คน ประกอบด้วย

1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโหนด จำนวน 15 คน

1.2 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโหนด จำนวน 15 คน

1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านโหนด จำนวน 7 คน

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน โรงเรียนบ้านโหนด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 19 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ หลักสูตรท่องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์อย่างพาราโดยการติดตา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การขยายพันธุ์อย่างพาราโดยการติดตา

3.2.2 ผลการปฏิบัติงานการขยายพันธุ์อย่างพาราโดยการติดตา

3.3.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรท่องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์อย่างพาราโดยการติดตา

4. เนื้อหา ได้แก่ หลักสูตรท่องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์อย่างพาราโดยการติดตา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา

5. ระยะเวลาในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการใช้หลักสูตรท่องถิ่นไว้ 7 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน รวม 21 ชั่วโมง โดยใช้เวลาเรียนในวันพุธ วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ วันละ 1 ชั่วโมง สำหรับสอนภาคทฤษฎีและวันละ 3 ชั่วโมงสำหรับสอนภาคปฏิบัติ ระหว่างวันที่ 12 พฤศจิกายนถึงวันที่ 28 ธันวาคม 2550 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550

6. วิทยากร ได้แก่ ผู้มีความรู้ความสามารถในการขยายพันธุ์อย่างพาราโดยการติดตาในท้องถิ่น คือ นายวิน หนูมาก, นายร่อหะ ยีโก๊ะ, นายมณูญ ทองช่าง และนายโสธรรม พันยี่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านโหนด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการใช้หลักสูตรท่องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์อย่างพาราโดยการติดตา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550

2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาไปถึงวิทยากรในท้องถิ่น เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสอนภาคปฏิบัติ

2.1 ดำเนินการสอนซึ่งผู้วิจัยสอนภาคทฤษฎี และวิทยากรในท้องถิ่นสอนภาคปฏิบัติโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา จำนวน 16 แผนรวม 21 ชั่วโมง

2.2 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการจัดการเรียนรู้

2.3 ทดสอบโดยการปฏิบัติการตัดตายาง

2.4 ประเมินผลความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของหลักสูตร ดังนี้

1.1 ความต้องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 ตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของหลักสูตร

1.3 ผลการทดลองใช้หลักสูตร

1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าเฉลี่ยร้อยละ

1.3.2 ผลการปฏิบัติงานทางการเรียนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจ โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ข้อมูลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าเฉลี่ยร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานทางการเรียนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 วิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจ โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา

1.1 ผลการศึกษาข้อมูลความต้องการในการพัฒนาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านโหนด มีความสอดคล้องกัน คือ มีความต้องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา ร้อยละ 86.49

1.2 ผลการจัดทำและตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา โดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประเมิน 10 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านพันธกิจ ด้านเป้าหมาย ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านผลการจัดการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้ ด้านคำอธิบายรายวิชา ด้านโครงสร้างสาระการเรียนรู้และเวลาเรียน ด้านแนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้าน โครงสร้างการจัดการหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ ปรากฏว่า หลักสูตรท้องถิ่น โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ย 4.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.65 ซึ่งมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.3 ผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตามีดังนี้

1.3.1 คะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 32.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.24 คิดเป็นร้อยละ 81.33 ซึ่งมีระดับคุณภาพดีมาก

1.3.2 ผลการปฏิบัติการจัดตาดยางของนักเรียนที่ทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 4.54 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.28 ซึ่งมีระดับคุณภาพดีมาก

1.3.3 ผลการประเมินสอบถามความพึงพอใจในการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ย 4.27 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.04 รายด้านค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 4.2 – 4.32 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.65 – 4.18 ซึ่งมีระดับความพึงพอใจในระดับมาก

2. ผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา

2.1 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา มีค่าเฉลี่ย 33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.24 คิดเป็นร้อยละ 83.82 เป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

2.2 ผลการปฏิบัติการติดตาม มีค่าเฉลี่ย 4.533 ค่าเบี่ยงมาตรฐาน 2.938 แสดงว่านักเรียนมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา มีค่าเฉลี่ย 4.32 ค่าเบี่ยงมาตรฐาน 0.91 แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

อภิปรายผล

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา ครั้งนี้ นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

1.1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านโหนด ซึ่งผู้ให้ข้อมูลต้องการให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา ร้อยละ 86.49 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในบริเวณโรงเรียนมีการปลูกยางพารา และโรงเรียนไม่เคยมีหลักสูตรท้องถิ่น มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนเนื่องจากหลักสูตรที่ผ่านมามีเนื้อหาส่วนใหญ่ซึ่งกำหนดมาจากส่วนกลาง ไม่ตอบสนองความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น ซึ่งคล้องกับแนวคิดของจิราภรณ์ ศรีสงการ (2530: 18) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นคือการนำหลักสูตรแม่บทระดับชาติที่มาปรับปรุงบางอย่างให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และกรมวิชาการ (2542: 25) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คือ การที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้เปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรตามข้อกำหนดในโครงสร้างของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่นของตนเอง

1.2 ผลการจัดทำและตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของหลักสูตรท้องถิ่น ผู้วิจัยนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้ไปวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแล้วนำหลักสูตรท้องถิ่นไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินตรวจสอบความเหมาะสม พบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องโดยภาพรวม ระหว่าง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ ผลการจัดการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้าง สาระการเรียนรู้และเวลาเรียน แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล โครงสร้างการจัดหน่วยการเรียนรู้และแนวการเรียนรู้ เนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการของท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจสังคม สภาพแวดล้อมและ ทรัพยากรของท้องถิ่น ความต้องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการขยายพันธุ์ยางพารา โดยการติดตามของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านโหนด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ก่อนที่จะ นำมากำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรแต่ละส่วนและยังได้มีการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่องในระหว่างดำเนินการจัดทำหลักสูตรโดยหลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงจากการทำงานกลุ่ม เนื้อหาที่เรียน เป็นเรื่องใกล้ตัวผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาเป็นอาชีพเสริมรายได้ให้แก่ตนเองและ ครอบครัวได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สงัด อุทรานันท์ (2532) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร ก่อนที่จะนำไปใช้สอนจริง การดำเนินการในขั้นนี้จะช่วยให้ได้หลักสูตรที่ตอบสนองต่อ สภาพปัญหาและความต้องการของถิ่น นอกจากนี้ยังทำการนำหลักสูตรไปใช้สอนในห้องเรียน สถานการณ์จริง มีความคล่องตัวและประสบความสำเร็จได้มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สงกรานต์ จำปาบุรี (2544: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำไข่เค็ม กลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำไข่เค็มและ การสอนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก พูลศรี ศรีสมบุรณ์ (2545: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่อง การทำพานบายศรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่อง การทำ พานบายศรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ผลการทดองใช้หลักสูตร ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตาม 1.3.1) นักเรียนมีคะแนนทักษะการปฏิบัติงานการติดตาม ผลปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ย 4.54 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.28 ระดับคุณภาพดีมาก เนื่องจากผู้วิจัย ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้พื้นฐานจากเนื้อหาที่เป็นความรู้ก่อน ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติ ในการติดตามยางพาราโดยการติดตาม เป็นเนื้อหาที่ต้องอาศัยผู้รู้ที่มีความชำนาญในการปฏิบัติ ในท้องถิ่นมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงได้เชิญผู้รู้ในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรในการ สอนบรรยายภาคทฤษฎีและสอนแบบสาธิตในการปฏิบัติการติดตาม และคอยให้คำแนะนำ

นักเรียนเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้และสามารถปฏิบัติการติดตามตามขั้นตอนได้ ในขณะที่นักเรียนฝึกปฏิบัติจริงผู้วิจัยและวิทยากรท้องถิ่นร่วมกันประเมิน แต่พบปัญหา คือ เวลาที่ใช้ฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอ ควรเพิ่มเวลาในการฝึกปฏิบัติจาก 3 ชั่วโมง เป็น 6 ชั่วโมง วิทยากร 1 คนต่อนักเรียน 15 คน ซึ่งดูแลไม่ทั่วถึงควรเพิ่มวิทยากร 1 คน ต่อนักเรียน 4 คน จึงจะเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2544 : 4) หลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1.3.2) สำหรับคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ย 32.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.26 คิดเป็นร้อยละ 81.33 เนื่องจากผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น วิธีการสอนแบบการบรรยาย อภิปราย แบ่งกลุ่มกิจกรรม และการสอนแบบสาธิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทิสนา แจมมณี (2545: 7) กล่าวว่า วิธีสอน คือ ขั้นตอนในการดำเนินการสอนให้สำเร็จ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเฉพาะหรือลักษณะเด่นที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้น ๆ 1.3.3) ความพึงพอใจโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.27 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.05 ราชด้าน คือ ด้านเนื้อหา สาระการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.93 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.32 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.33 ด้านสื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.23 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.18 ด้านการวัดผลและประเมินผล ค่าเฉลี่ย 4.32 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.65 ซึ่งระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากวิทยากรในท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญด้านการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตาม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนกล้าซักถาม พุดคุยในสิ่งที่ไม่เข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิติมา ปริดีดิลก (2529 : 321) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงานและปฏิบัติงานนั้น ได้รับการตอบสนองความต้องการของเขาได้ และ พิชาขย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2537: 149-150) ความพึงใจ หมายถึง ปฏิกริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าโดยที่แสดงผลออกมาในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้าย ของกระบวนการประเมิน ซึ่งบ่งบอกของผลการประเมินในลักษณะเป็นด้านบวกหรือด้านลบหรือไม่มีปฏิกริยาส่งเร้านั้น

2. การใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา แบ่งเป็นดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.24 คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.82 เป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดไว้ อันเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น

เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตานั้นผู้วิจัยได้ทำการสอนความรู้พื้นฐานจากเนื้อหาที่เป็นความรู้ด้วยวิธีสอนแบบบรรยาย อภิปราย แบ่งกลุ่มทำกิจกรรมและนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่และให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้หลังจากนั้นจึงเริ่มให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เมื่อจบกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรทั้งหมดแล้วจึงทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุณี แสงหิม (2546: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การเพาะเห็ดฟางจากเปลือกมันสำปะหลัง สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ขึ้นไป สมศักดิ์ โอบอ้อม (2546: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การผลิตปุ๋ยชีวภาพ พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 93.37 นิพนธ์ บรรพสาร (2546: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำข้าวโป่ง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป

2.2 ผลการประเมินการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่นผู้วิจัย และวิทยากรบันทึกคะแนนทักษะการปฏิบัติงานการคิดตายงของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.93 ระดับคุณภาพดีมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องมาจากเนื้อหาที่เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติในการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตานั้นเป็นเนื้อหาที่ต้องอาศัยวิทยากรในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรผู้ให้ความรู้มาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบบรรยายก่อนหลังจากนั้นสอนแบบสาธิตการปฏิบัติและคอยให้คำแนะนำนักเรียนเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ ส่งผลให้นักเรียนได้รับความรู้และสามารถปฏิบัติจริงในการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการ ติดตาแต่ละขั้นตอนได้ โดยในขั้นตอนการปฏิบัตินั้นจะสังเกตพบว่านักเรียนกับวิทยากรในท้องถิ่นพูดคุยสื่อสารกันเข้าใจมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดจากการได้ร่วมกิจกรรมทำให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น รู้สึกภูมิใจ มั่นใจในขณะที่กำลังปฏิบัติจริงส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าและรักในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภวรรณ สุดประเสริฐ (2544: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตร โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกลุ่มสาระการงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่อง การสานตะกร้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน สนใจ ตั้งใจและเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานทำงานเป็นและพัฒนาดตนเองให้ดีขึ้น อยู่เสมอ จารุณี แสงหิม (2546: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การเพาะเห็ดฟางจากเปลือกมันสำปะหลังสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 พบว่า คะแนนทักษะการปฏิบัติงานผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 ขึ้นไป

ทองพันธ์ นาสสมบัติ (2546: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) เรื่องการสานกระติบข้าวจากต้นกก:กรณีศึกษา โรงเรียนสำราญ – ประภาศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่านักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) เรื่องการสานกระติบข้าวจากต้นกก มีคะแนนทักษะการปฏิบัติงานผ่านเกณฑ์ 80/80 สมศักดิ์ โอบอ้อม (2546: บทคัดย่อ) ได้พัฒนา หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการผลิตปุ๋ยชีวภาพ พบว่า ผู้เรียนสามารถทำคะแนนภาคปฏิบัติได้ ร้อยละ 88.33

2.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การ ขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 อยู่ใน ระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่วางไว้ เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการ มีส่วนร่วมของชุมชน ใช้วิธีสอนที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติจริง มีความสุขกับการเรียน เข้าใจขั้นตอนการทำงานและการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ได้อย่างมั่นใจ มีความ พยายามปฏิบัติงานเองได้จนสำเร็จได้ประสบการณ์ตรงมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายมีความภูมิใจในผลงานของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย (การศึกษาค้นคว้าอิสระ) ของ เขียวลักษณ์ ดวงราช (2546) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่อง การทอผ้าขาวม้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทอผ้าขาวม้าในระดับมาก ชนพร โมราบุตร (2547) ได้พัฒนาแผนการ เรียนรู้เน้นทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำ น้ำดื่มสมุนไพรจากผักผลไม้ในท้องถิ่นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วย แผนการเรียนรู้มีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด บรรจงศักดิ์ อุบพงษ์ (2547: 98) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการเพาะเห็ดอบ พบว่าผู้เรียน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ดังนั้นผลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นสิ่งยืนยันได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอย่างมีระบบ เป็นขั้นตอนเมื่อได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและผ่านการทดลองใช้แล้ว ทำให้ ครูผู้สอนและวิทยากรในท้องถิ่นสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพทำ ให้ นักเรียนได้ประสบการณ์ตรงกับชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ และสังคมในท้องถิ่นของตนเอง จึงทำให้ หลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสนองตอบความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นบรรลุ ตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ควรยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะทักษะการปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะ การได้ฝึกทักษะการปฏิบัติเป็นการสร้างความชำนาญ

1.2 ครูผู้สอนและวิทยากรในท้องถิ่นควรมีการประสานกันล่วงหน้าเพื่อจะได้ เตรียมตัวก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง ทั้งในเรื่องวันเวลา ลำดับขั้นตอน วิธีการสอน สื่อ อุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งเทคนิคการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน

1.3 จำนวนวิทยากรในท้องถิ่นและจำนวนนักเรียนควรให้เหมาะสมกันในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ คือ 1 : 4 จะได้ดูแลอย่างใกล้ชิด

1.4 ในการวัดผลและประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ควรให้นักเรียนทราบผลการ ประเมินโดยทันที ทั้งนี้จะส่งผลกับกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไปด้วยโดยนักเรียนที่ได้คะแนนดี จะช่วยในการเสริมแรงอย่างหนึ่งและในขณะที่เดียวกันนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำก็จะได้แก้ไข ข้อบกพร่องในกิจกรรมต่อไป

1.5 ผู้บริหารการศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนการนำ หลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ในโรงเรียนอย่างแพร่หลาย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้หลากหลาย และเหมาะสมกับสภาพ ความต้องการของแต่ละท้องถิ่น เนื่องจากภูมิปัญญาท้องถิ่นมีหลากหลายและไม่ได้นำมาพัฒนา ให้เป็นรูปแบบด้านวิชาการ ในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การผลิตปุ๋ยชีวภาพ การเพาะเห็ดฟาง การเลี้ยงปลาจุก การทำไข่เค็ม การทำน้ำดื่มสมุนไพรจากผักผลไม้ในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

2.3 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ในกลุ่มสาระอื่น ๆ เพื่อตอบสนอง ความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น ให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและสร้างรายได้ให้แก่ ครอบครัวโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน